

Suomen startup-yhteisö ry

Sisäministeriölle

ASIA: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi kansalaisuuslain muuttamisesta

Suomessa toimivat startup-yritykset ovat riippuvaisia ulkomailta saatavasta työvoimasta. Osaava työvoima on kaiken innovaation pohja ja ilman maailman luokan osaamista ei rakenneta maailman luokan yrityksiä.

Kaikki muutokset lainsäädäntöön, jotka heikentävät Suomen kilpailukykyä osaavan työvoiman houkuttelussa, ovat haitallisia Suomen tulevaisuudelle. Puolestaan kaikki uudistukset, jotka parantavat Suomen kilpailukykyä osaajien houkuttelussa, ovat tervetulleita.

Kilpailu osaajista on globaalia ja erittäin tiukkaa. Käytännössä kaikki menestyvät startupit avaavat toimipaikkoja useampaan maahan, jotta ne pystyisivät joustavasti houkuttelemaan työvoimaa eri toimipisteisiin. Suomen startup-yhteisö on huolissaan siitä, että startupien kasvaessa isommiksi, niiden työvoimasta entistä suurempi osa palkataan Suomen ulkopuolelle, jolloin myös isompi osa verotuloista muodostuu Suomen ulkopuolella. Samalla yritysten painopiste ja fokus siirtyy pois Suomesta.

Esimerkiksi hollantilainen sirujätti ASML [uhkasi](#) siirtää fokustaan Hollannista muualle kiristyvän maahanmuuttopolitiikan takia. Teknologiayritysten isoin ja tärkein voimavara on osaava työvoima, jolloin sen saatavuus vaikuttaa yrityksen investointi- ja sijoittumispäätöksiin.

Startupeissa tiimit ovat monikansallisia ja työtä voidaan tehdä joustavasti melkein mistä päin maailmaa tahansa. Työn suorituspaikan joustavuus tarkoittaa käytännössä sitä, että osaavaa työvoimaa voidaan palkata sinne, missä saatavuus on parasta. Keskeinen kysymys on se, saadaanko osaava työvoima Suomeen.

Luonnoksessa esitetyt muutokset pääosin heikentävät suomalaisten vientiyritysten kykyä houkutella ja pitää kansainvälisiä osaajia.

Yleinen asumisaikaedellytys

Yleisen asumisaikaedellytyksen nostaminen viidestä kahdeksaan vuoteen on haitallinen ja heikentää osaajien houkuttelua. Asumisaika on Suomen startup-yhteisön mielestä huono mittari kuvaamaan maahanmuuttajan integroitumista yhteiskuntaan silloin, jos kyseinen henkilö on aktiivisesti töissä ja kontribuoi Suomen talouskasvuun.

Saksa on hyväksynyt lain, jossa yleisen asumisajan vaatimus lyhenee kahdeksasta viiteen vuoteen. Kotoutumiseen liittyvien saavutusten perusteella kansalaisuutta voi hakea jopa kolmen vuoden asumisajan jälkeen.

Yleisen asumisaikaedellytyksen säätelyssä tulisi huomioida Suomen kansainvälinen kilpailukyky siten, että se on linjassa Suomen keskeisten kilpailijamaiden, kuten Saksan, kanssa. Lisäksi kouluttautumisen ja työn tekemisen tulisi vaikuttaa vaadittuun asumisaikaan lyhentävästi. Työ ja koulutus on parasta yhteiskuntaan integroitumista ja siihen pitää kannustaa Suomessa vahvasti.

Asumisaikaedellytyksestä poikkeaminen

Suomen startup-yhteisön mielestä poikkeukset yleiseen asumisaikaedellytykseen ovat kannatettavia. Poikkeusperusteita voitaisiin laajentaa myös kielitaitoedellytyksen osalta, koska näin kannustettaisiin aktiiviseen suomen ja ruotsin kielen opiskeluun.

Asumisaikaan hyväksyttävät ulkomaanpäivät

Luonnoksessa ehdotetaan, että koko asumisaikana ulkomaanpäiviä saa olla yhteensä enintään vuoden verran, ja sen ylittäviä päiviä ei laskettaisi mukaan asumisaikaan. Käytännössä tämä johtaa siihen, että esimerkiksi erityisasiantuntijat, jotka matkustavat paljon työnsä puolesta kärsivät lakimuutoksesta. Monessa startup-yrityksessä kovatasoiset asiantuntijat matkustavat työnsä puolesta paljon. Lakiuudistus rankaisisi tällaisia asiantuntijoita ja tekisi Suomesta vähemmän houkuttelevan kohteen erityisasiantuntijoiden työperäiselle maahanmuutolle.

Suomalaiselle työnantajalle ulkomailla tehty työ ja suomalaisen tutkintoon kuuluvat ulkomaanjaksot tulisi katsoa hyväksyttäviksi poikkeuksiksi.

Youssef Zad

Pääekonomisti

Suomen startup-yhteisö ry